

SMAASTYKKER

SOGNEFOGED SØREN SØRENSEN I SÆRSLEV

Ved Lars Andersen.

Søren Sørensen blev født 26. Februar 1790 og døbt 28. s. M. Hans Forældre var Gaardmand Søren Sørensen i Særslev, født ca. 1738, og Hustru Maren Sørensdatter, født ca. 1745. Søren Sørensen fik Halvparten af sin Fødegaards Jord, og paa den byggede han sig et Sted. Han blev 5. November 1813 gift med Bodil Marie Pedersdatter, født 10. Oktober 1788, fremstillet i Kirken 19. s. M., død 30. Maj 1876. Hendes Fader, Peder Hansen, var Husmand og Skytte ved Bentzonslund i Holmstrup Sogn. Moderen, Anne Sophie Nielsdatter, var ganske sikkert Datter af Husmand og Væver Niels Villumsen i Snertinge og Hustru Anne Marie Poulsdatter. Anne Sophies Brodersøn var Etatsraad, Seminarieforstander J. Jensen paa Jonstrup.

I Landhusholdningsselskabets Aarsberetning for 1852, Side 27—28, staar:

»Sognefoged og Gaardmand i Særslev, Skippinge Herred, Holbæk Amt, overtog i 1817 sin lille Ejendom paa 21 Tdr. Land, hvoraf 14 Tdr. Land var Ager og 7 Tdr. Land sur og maadelig Eng. Det hele var lavtliggende og trængte til betydelige Grundforbedringer, som han med rastløs Flid har iværksat. Paa Agermarken har han i Tidens Løb ført en betydelig Del Jord fra de højere til de lavere Steder, gravet 500 Favne aabne og 400 Favne dækkede Grøfter, hvorhos Jorden er aldeles rensed for Sten. Af Engen ere 5 Tdr. Land opdyrkede til Pløjeland ved Paaførsel af 2500 Læs Jord, hvoraf en stor Del er tagen fra en ved Gaarden gravet Vanding. De 2 Tdr. Land, der ere blevne tilbage som Eng, give et betydeligt Udbytte, da de kunne overrisles med Gødningsvand. Hele Lodden er indhegnet med Jorddiger og levende Hegn i god Grøde. Ved Gaarden har han anlagt en Have med mange forædlede Frugttræer, foruden en god Køkken- og Humlehave. Efter 5 Aars Middeltal er af Vintersæd og Byg høstet 160 Tdr. aarlig, og Havren og Ærterne forbruges mestendels til Kreaturenes Fodring. Næsten al Sæden afhændes til Saasæd formedelst sin ualmindelige Renhed.

Kreaturholdet er: 2 Heste, 7 Køer, 11 til 12 Faar af en fortrinlig Race. Sædskiftet paa Agerlandet er: 1) Brak, 2) Vintersæd, 3) Byg, 4) Ærter, 5) Byg, 6) Kløver; paa Engen: 1) Brak, 2) Hvede, 3) Byg, 4) Havre. Skønt Manden er 63 Aar gammel, udfører han selv ved Hjælp af en Tjenestedreng alt Markarbejdet med en Nøjagtighed, Orden og Omhyggelighed, der giver hans Ager Udseendet af en Have. Fra sit 22de Aar har han taget virksom Del i Sognets Anliggender som Fattig-, Skole- og Sogneforstander og i de sidste 10 Aar som Sognefoged. Han er en flittig Kirkegænger, en Ven af Læsning, en vel oplyst Mand, en god Familiefader og en eksemplarisk, uegennyttig Mand af en energisk og retskaffen Karakter. Sine 8 Børn har han givet en god Opdragelse. Han begyndte sin Virksomhed uden ringeste Formue, men har dog kunnet afdrage paa sin Prioritetsgæld. Denne hæderlige Bonde, om hvis mønsterværdige Færd Provst Magnussen og Kancelliraad Lyzhøft have sat Selskabet i Kundskab, tilkendtes dets 4de Sølvbæger.«

Dette Sølvbæger findes nu hos Gaardejer Søren Sørensen i Ovestrup, Grevinge Sogn, og det bærer Indskriften:

»Sognefoged Søren Sørensen i Særslev modtog i 1853 dette Bæger som Beviis paa, at det danske Landhuusholdningsselskab kjendte og satte Priis paa, hvad han ved Eftertanke, Sparsomhed og Flid havde været i Stand til at udrette.«

Søren Sørensen og Hustru holdt 5. November 1863 Guldbryllup. Ved den Lejlighed skrev Lærer Julius Leth i Starreklinde anførte Sang:

Guds Fred med Eder gamle,
den Hilsen er i Dag
fra alle dem, der samle
sig under Eders Tag.
Hans Naade paa Jer skygge,
hans Ord i Hjertet bo,
hans Tro i Sjælen bygge,
da skænkes Trøst og Ro.

Halvhundred Aar er runden
alt siden sluttet blev
den Pagt med Haand og Munden,
som bød: tilsammen lev
i Troskab med hverandre,
i Fred og Kærlighed,
saalænge I skal vandre
paa dette Prøvested.

Og denne stille Bolig
et Vidne være kan,
om at den Pagt saa trolig
Halvhundred Aar holdt Stand.
Her Gudsfrygt fandt et Sæde,
med Flid og Nøjsomhed
i Sorg hvad eller Glæde
var I til Tak bered.

Mon I har samlet Eder
af Guld en mægtig Skat?
Ej det, som Verden glæder,
som røves kan saa brat.
Men Guld har I dog høstet
i disse mange Aar,
ved »Trøen« blev I trøstet,
ej bedre Guld I faar.

Guldbryllupsdagen fejre
kan derfor I saa glad,
gid I engang maa lejre
Jer ind i Himlens Stad.
Der Bryllupsglæder findes,
som ej er her paa Jord,
af Gud skal Kransen bindes
og Kristus dækker Bord.

— Søren Sørensen døde 30. Juni 1869.
